

Всеукраїнське видання
для фахівців

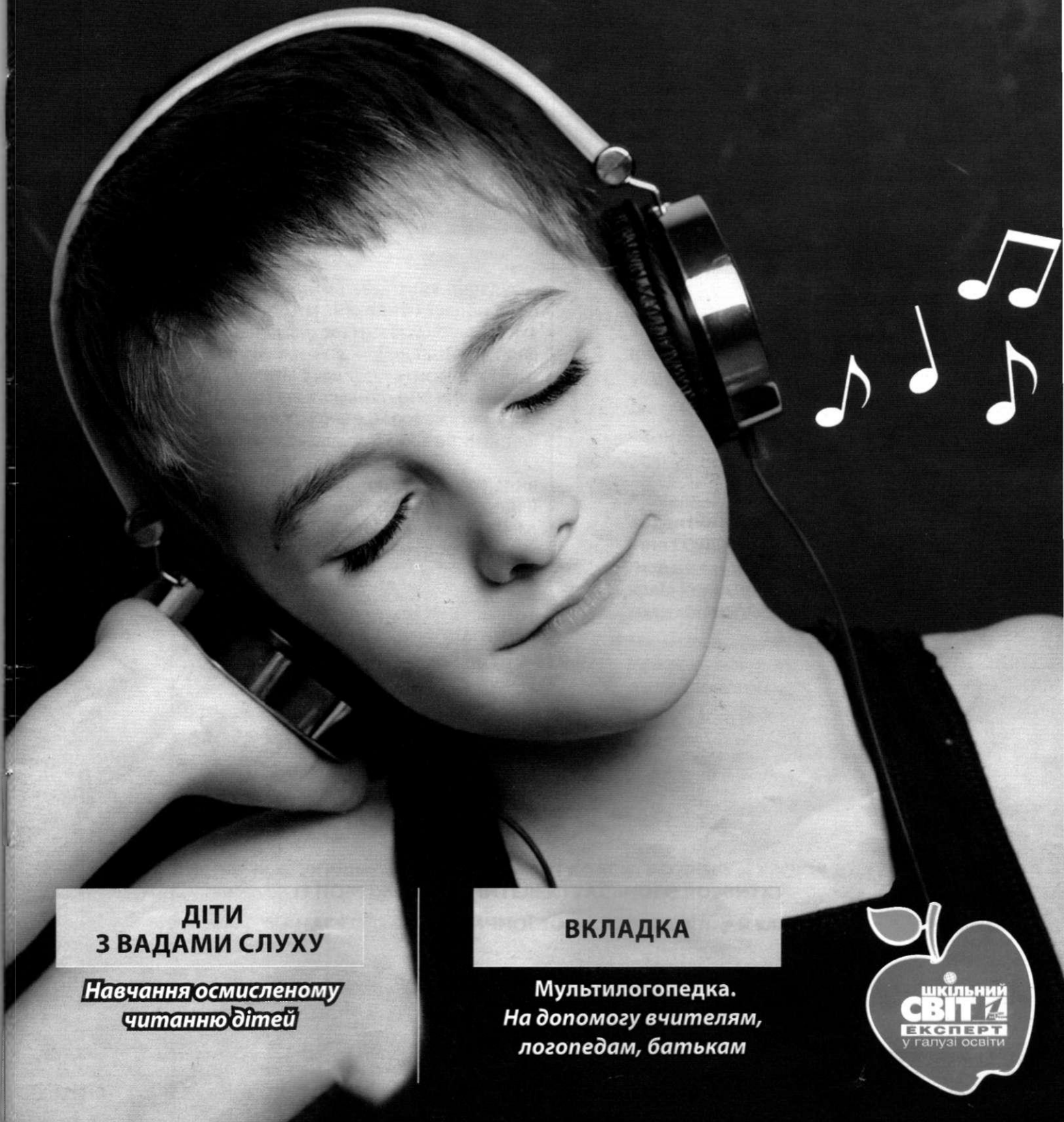
www.osvitaua.com

За сприяння Національної академії
педагогічних наук України

ДефектоЛОГ

Видається із січня 2007 року 1 раз на місяць

№ 11 (131), листопад 2017



**ДІТИ
З ВАДАМИ СЛУХУ**

***Навчання осмисленому
читанню дітей***

ВКЛАДКА

**Мультилогопедка.
На допомогу вчителям,
логопедам, батькам**





Шановні друзі!

Скільки разів у мене були ситуації, коли я довго шукала відповіді на певні питання, а потім знаходила їх зовсім випадково, перечитуючи класиків. От і ви нам пишете та розказуєте про невичерпну мудрість корифеїв вітчизняної дефектології.

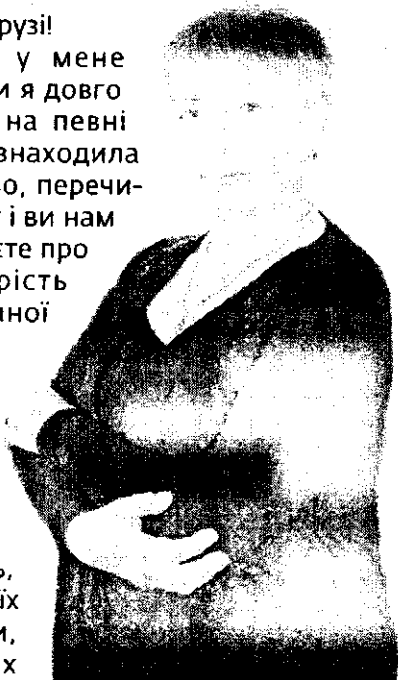
Скільки вражаючого оптимізму, невичерпної мудрості, порад ви знаходите, перечитуючи класиків. І як багато значить, що ми ще застали їх живими, ми їх чули, ми вчилися в них любити дітей, незважаючи на те, що

в них є якісь вади, сприймати дитину передусім як особистість, уже потім знаходити засоби, щоб допомогти їй, навчити, виховати, соціалізувати. Яке щастя, що мудрість класиків — вічна! Що не одне покоління дефектологів буде звертатися до їх спадщини, переосмислюючи та майстерно використовуючи у своїй діяльності. Хочу вам побажати не раз звертатися до цінного досвіду класиків вітчизняної дефектології.

При нагоді маємо честь привітати Відділення психології, вікової фізіології та дефектології 325-річчям його створення. Бажаємо творчої наснаги в роботі, наукових відкриттів і великих професійних злетів.

Із повагою та шаную —
ваша **Тетяна ШАПОВАЛ**

Newspaper-dfg@osvitaua.com



ЗМІСТ

3 Слово редактора

НАШІ ЮВІЛЯРИ

- 4 Сергій МАКСИМЕНКО, Ірина Біла**
Вітаємо з ювілеєм! *Здобутки та досягнення Відділення психології, вікової фізіології та дефектології за 25 років*

РОБОТА З ДІТЬМИ З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ

- 10 Мирослава ПРУЧИНСЬКА**
Фантастична Марія Приймаченко.
Проектні технології у 4-му класі санаторної школи-інтернату

ДІТИ З ВАДАМИ СЛУХУ

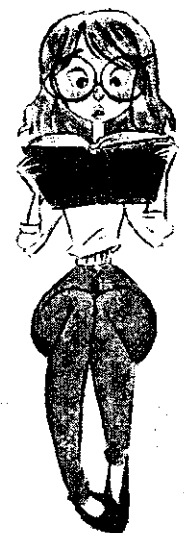
- 23 Ольга ОШУРКО**
Навчання осмисленому читанню дітей.
Робота в умовах спеціальної школи-інтернату

РОЗДУМИ

- 25 Ірина ГЛАДЧЕНКО, Микола СУПРУН**
Учитель учителів.
Пам'яті колеги

ВКЛАДКА

**Ангела ОЛІЙНИК,
Валентина БУГАЙЧУК,
Інна ГОЛЕНКО,
Людмила ЦЮРА,
Юлія КОВАЛЬЧУК,
Наталія ПОПЧЕНКО**
Мультілогопедка.
*На допомогу вчителям,
логопедам, батькам*



У наступних

- ПИСЬМОВИЙ. УКРАЇНСЬКА МОВА. 8—9-ТІ КЛАСИ. РОЗРОБКИ УРОКІВ ДЛЯ ДІТЕЙ ІЗ ПОРУШЕННЯМИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО РОЗВИТКУ
- НАСЕЛЕННЯ АРКТИЧНОЇ ЗОНИ. ГЕОГРАФІЯ. 7-Й КЛАС

УЧИТЕЛЬ УЧИТЕЛІВ

Пам'яті колеги

Ірина ГЛАДЧЕНКО, кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник лабораторії олігофренопедагогіки Інституту спеціальної педагогіки НАПН України;

Микола СУПРУН, доктор педагогічних наук, професор кафедри психокорекційної педагогіки факультету корекційної педагогіки та психології НПУ імені М. Драгоманова

Нещодавно пішов у Вічність член редакційної ради нашого видання, завідувач кафедри психокорекційної педагогіки НПУ імені М. Драгоманова професор Іван Пантелійович Колесник. Ця стаття присвячена його пам'яті.

— Подаючи в далекому 1964 році документи до вступу на дефектологічний факультет столичного педагогічного інституту імені М. Горького, демобілізований воїн Збройних сил СРСР Іван Колесник неодноразово запитував себе: «Чи зможу я стати педагогом-дефектологом? Чи гідний я цього звання?» Ніби відчуваючи трепетний стан душі абітурієнта, екзаменатори доброзичливо сказали Іванові: «Із вас буде істинний дефектолог. Здобуйте гідно цей фах, бо це ваше покликання!»

Дійсно, молодому кубанському козакові нелегко давалося рішення переступити поріг педагогічного ВНЗ. Народившись під час воєнного лихоліття, пройшовши в ранньому дитинстві жахливі митарства нашого народу, зустрівши перемогу, маленький Іванко, як і всі його сучасники, мріяв про одне — мир! Його дитячі та юнацькі роки супроводжувало невпинне прагнення до навчання і до допомоги іншим...

Слухаючи мудрі роздуми Вчителя, нас, його учнів, завжди щиро дивувало, що, не зважаючи на різні життєві випробування, залишився при цьому Людиною! Так, ще в перший рік війни він немовлям був на межі вічності... Добрі людські руки винесли із задимленої хати шестимісячного хлопчика, який вже втратив свідомість від чадного газу... Коли крихітка ожила, то люди порадили мамі назвати дитину Іваном — на честь небесного покровителя — і святкувати все життя його друге народження як промисел Божий. Так Гліб став Іваном... Жага до праці, до навчання, до пізнання природи людини досить рано сформували в юнакові виважену мудру особистість.

Зростаючи у великій родині, яка, на жаль, рано осиротіла без героя-фронтовика Пантелія Федоровича, Іван взяв за правило наказ





мами Віри Федорівни: «Праця — ось що головне в житті кожної людини».

Швидко промайнули шкільні роки, наповнені прагненням знайти себе в дорослому житті. Після шкільного випуску юнак вирішив спочатку допомогти родині, пройти військову службу, а вже потім визначитися із власною освітою. Доля була милосердною до Івана. Він гідно попрацював токарем на підприємстві, потім чесно виконав свій військовий обов'язок і в солдатській гімнастерці свідомо прийшов у дефектологію, у якій він уже живе понад півстоліття. Акцентуємо увагу на слові «живе», а не «проживає»...

Незважаючи на різні скрутні перипетії студентського життя, воно було найнасиченішим в особистісно-професійному зростанні студента І. Колесника. Отримання ґрунтовної освіти, перші спроби наукового пера, створення родини з Ніною, студенткою педагогічного факультету...

Наставники нашого вчителя, викладачі, щиро радили йому залишитися працювати в Києві, йти до аспірантури... Дякуючи своїм педагогам, завідуючій кафедрі сурдопедагогіки професору Н. Ф. Засенко, декану факультету доценту К. М. Турчинській, випускник принципово вирішив розпочати свою педагогічну діяльність у спеціальній школі для дітей з порушеннями слуху в м. Дніпропетровську. Уже перші дні роботи в спеціальній школі підтвердили правильність прийнятого рішення, бо школа дала необхідний багаж на все подальше наукове життя майбутнього вченого.

Через 13 років роботи в школі І. П. Колесник вступає до навчання в заочну аспірантуру. Його науковим керівником став один із класиків вітчизняної дефектологічної науки академік АПН СРСР М. Д. Ярмаченко. Саме зустріч із Миколою Дмитровичем виявилася доленосною для всього подальшого життя нашого колеги. Кожна розмова з ним збагачувала аспіранта баченням нових граней сутності наукового пошуку. Окрім плідної професійної співпраці з Миколою Дмитровичем, їх стала об'єднувати справжня дружба, що витримала випробування часом. Саме тому для І. П. Колесника, як і для численної дефектологічної спільноти, академік М. Д. Ярмаченко був і залишається професійним і моральним авторитетом.

Після захисту в 1981 році дисертації в Ленінградському державному педагогічному інституті імені О. Герцена Іван Пантелійович повністю занурився в науково-педагогічну роботу на дефектологічному факультеті. Новому педагогові характерним було незаангажоване бачення питань щодо подальшого вдосконалення підготовки дефектологічних кадрів. Професійна ерудиція, досвід практичної роботи, щирість у спілкуванні стали запорукою здобуття високого авторитету серед колег і студентів факультету. Саме це й

стало вирішальним під час призначення в 1983 році молодого викладача І. П. Колесника деканом факультету. Тогочасний ректор КДП ім. О. М. Горького академік М. І. Шкіль, проректор Інституту професор А. Г. Слюсаренко, весь ректорат, усіляко прагнули допомогти молодому керівникові, і результат не забарився... Майже два десятиліття Іван Пантелійович очолював факультет, що став знаним далеко за межами України.

Після структурних організаційних перетворень факультет реорганізувався в Інститут корекційної педагогіки та психології, директором якого був призначений знаний в усій світовій психолого-педагогічній спільноті академік НАПН України Віктор Миколайович Синьов. Колектив одностайно на чолі з В. М. Синьовим створив один із провідних підрозділів НПУ імені М. П. Драгоманова.

У дефектологічній родині сучасних педагогів факультету чільне місце належить завідувачому кафедрою психокорекційної педагогіки професору І. П. Колеснику. Очолюючи кафедру вже 14 років, ученому було що сказати колективу. Дійсно, створена наукова школа кафедри, підготовлена когорта провідних її викладачів, налагоджена тісна співпраця із профільними колективами... Кафедра береже пам'ять про своїх педагогів. Саме тому за ініціативи завідувача кафедри, чи не вперше серед профільних кафедр ВНЗ, було підготовлено два видання книжки «Внесок викладачів кафедри психокорекційної педагогіки у розвиток історії вітчизняної корекційної освіти». Нещодавно, у квітні 2016 року були проведені заходи, присвячені 100-річчю з дня народження класика світової дефектології професора Івана Гавриловича Єременка. Як тут не згадати вислів поета: «Це потрібно не мертвим, це потрібно живим».

Пропускаючи через серце турботи про справу всього свого життя — підготовку дефектологів, Іван Пантелійович завжди залишав у ньому найпотемніші, сповнені любов'ю, турботою та теплом, місця для своїх близьких... Багато років на душу тиснув тягар непоправної втрати дружини Ніночки... Самому довелося вводити в доросле життя сина Ігоря й доньку Світлану, самому радіти звісткам про народження чотирьох внуків, які були сенсом його життя...

Підводячи проміжний підсумок своїм життєвим дорогам, наш Учитель мав всі підстави стверджувати: «Зроблено дійсно багато, але ж скільки ще потрібно зробити».

P.S. Ніби нещодавно, завершуючи розмову з нами, Шановний Ювіляр вибачився за телефонний дзвіночок... Телефонував найменший онук Гліб...

Світла ВАМ пам'ять,
ШАНОВНИЙ УЧИТЕЛЮ!